

Plantaire hielpijn

Lezing

Oktober 2023

Differentiaal diagnose plantaire hielpijn

- Fasciose plantaris
- Hielspoor

- Fascia plantaris ruptuur
- Calcaneus stress fractuur
- Fat pad disorder
- Baxter's neuropathy
- S1 radiculopathy
- Seronegative spondylarthropathy (SpA)

Behandeling fasciopathie

- Belasting verminderen

- Overbelasting

- Rekkingsoefeningen
- Krachttraining

- Te kort?
- Te zwak?

- Corticoïde injecties

- Ontsteking

- ESWT
- EPTE

Belangrijke vragen

- Wat is de bron van de pijn?
- Wat is de oorzaak van de pijn?
  - Wat is de pathologie van de fascia plantaris?
  - Wat is de functie van de fascia plantaris?
  - Wat is de anatomie van de fascia plantaris?
- Hoe herstel je normale functie?

Nociceptieve Pijn

Pijn = Nociceptie × Gevoeligheid zenuwstelsel
(issues in tissues)

- Angst
  - Alertheid
  - Stress
  - Stemming
  - Cognities
- Etc.

Nociceptie

Pees

Discus

Fascia

Bot

Spier

Gewricht

Warmte

Spanning / druk

Chemie

Welke is dominant?

Thermosensoren?

Hoge prikkeldrempel (42°)

Alleen bij (dreigende) verbranding

Mechanosensoren?

Hoge prikkeldrempel

Alleen bij (dreigende) weefselschade

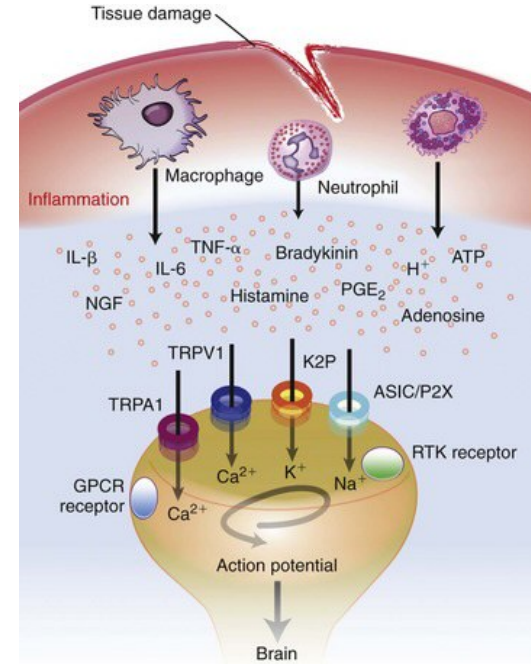
Chemosensoren!

Ontsteking

Inspanning

pH ↓

Ischaemie

Interstitiële vloeistof

Activatie chemosensoren

Sensitatie mechanosensoren

Research Gerdle (2014): microdialyse

Study	Condition Number of subjects, % W	Substances investigated; flow rate
Masseter		
Ernberg et al, 1999 ⁹⁹	FMS (n=18), 100% W Localized myalgia of the temporomandibular system (n=17), 76% W Controls (n=10), 60% W	5-HT (corrected for 5-5-HT); 7 µL/min
Hedenberg-Magnusson et al, 2001 ¹⁰⁰	FMS (n=19), 89% W Localized myalgia of the temporomandibular system (n=19), 74% W Controls (n=11), 64% W	PGE ₂ and LTb4; 7 µL/min
Castrillon et al, 2010 ⁶⁷	Myofascial temporomandibular disorder pain (n=13), 77% W Controls (n=10), 80% W	Glutamate; 2 µL/min
Trapezius		
Flodgren et al, 2005 ⁸⁸	Chronic shoulder pain (n=9), 100% W Controls (n=9), 100% W	Glutamate and PGE ₂ ; 0.3 µL/min
Flodgren et al, 2010 ⁹⁶	Chronic trapezius myalgia (n=14), 100% W Controls (compared with controls [n=20] in ⁹⁷), 100% W	Lactate, pyruvate, glutamate, PGE ₂ ; 2 µL/min
Rosendal et al, 2004 ⁴²	Chronic trapezius myalgia (n=19), 100% W Controls (n=20), 100% W	Lactate, pyruvate, glutamate, 5-HT; 5 µL/min
Rosendal et al, 2005 ⁹⁵	Chronic trapezius myalgia (n=19), 100% W Controls (n=20), 100% W	K ⁺ , LDH, IL-6, collagen turnover; 5 µL/min
Gerdle et al, 2008 ⁹³	Chronic trapezius myalgia (n=19), 100% W Chronic whiplash-associated disorders (n=22), 100% W Controls (n=20), 100% W	BKN, KAL; 5 µL/min
Gerdle et al, 2008 ⁹⁸	Chronic whiplash-associated disorders (n=22), 100% W Controls (n=20), 100% W	Lactate, pyruvate, glutamate, K ⁺ , 5-HT, IL-6; 5 µL/min
Larsson et al, 2008 ⁹⁹	Chronic trapezius myalgia (n=20), 100% W Controls (n=20), 100% W	Lactate, pyruvate, glutamate, 5-HT, K ⁺ , BKN, GM-CSF, IL-1β, IL-6, IL-8, TNF-α, IL-2, IL-4, IL-5, IL-10; 5 µL/min
Ghafouri et al, 2010 ⁹²	Chronic trapezius myalgia, (n=18), 100% W Controls (n=30), 100% W	5-HT; 5 µL/min
Ghafouri et al, 2011 ¹⁰⁴	Chronic trapezius myalgia, (n=11), 100% W Controls (n=11), 100% W	PEA and SEA; 5 µL/min
Sjøgaard et al, 2010 ⁹⁴	Chronic trapezius myalgia (n=43), 100% W Controls (n=19), 100% W	Lactate, pyruvate, glucose, K ⁺ ; 5 µL/min
Shah et al, 2005 ⁹¹	Myofascial trapezius pain with active trigger point (n=3) Controls with latent trigger point (n=3) Controls without trigger point (n=3)	BKN, CGRP, SP, IL-1β, TNF-α, 5-HT, norepinephrine, H ⁺ ; 1 and 2 µL/min
Shah et al, 2008 ⁹⁰	Myofascial trapezius pain with active trigger point (n=3) Controls with latent trigger point (n=3) Controls without trigger point (n=3)	BKN, CGRP, SP, IL-1β, TNF-α, IL-6, IL-8, 5-HT, norepinephrine, H ⁺ ; 1 and 2 µL/min
Gerdle et al, 2010 ¹⁰²	FMS (n=19), 100% W Controls (n=19), 100% W	Lactate, pyruvate, glutamate; 0.3 µL/min
Gerdle et al, 2014 ¹⁰³	Chronic widespread pain (n=17), 100% W (15 of 17 had FMS) Controls (n=24), 100% W	Lactate, pyruvate, glutamate, glucose, glycerol; 5 µL/min
Ghafouri et al, 2011 ¹⁰⁴	Chronic trapezius myalgia (n=11) 100% W Controls (n=11) 100% W	PEA and SEA; 5 µL/min
Ghafouri et al, 2013 ¹⁰⁵	Chronic trapezius myalgia (n=34) 100% W Chronic widespread pain (n=18) 100% W Controls (n=24) 100% W	PEA and SEA; 5 µL/min
Vastus lateralis		
McIver et al, 2006 ¹⁰¹	FMS (n=8), 100% W Controls (n=8), 100% W	Lactate; 2 µL/min

Pijn bij belasting

Altijd sensitisatie!

Centraal

en / of

Locaal (chemisch)

De bron van de pijn

De bron van de pijn is de verstoring van
de chemische homeostase van de
interstitiële vloeistof!

Functie van fascia plantaris

(Virsky)

Centrale kwaliteit Fascia Plantaris: elasticiteit

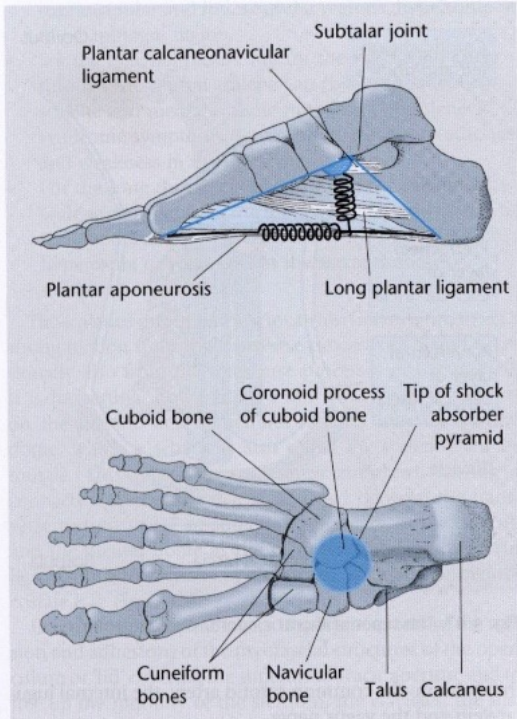

Fig. 4-45 The diaphragm of the foot and the shock absorber pyramid.

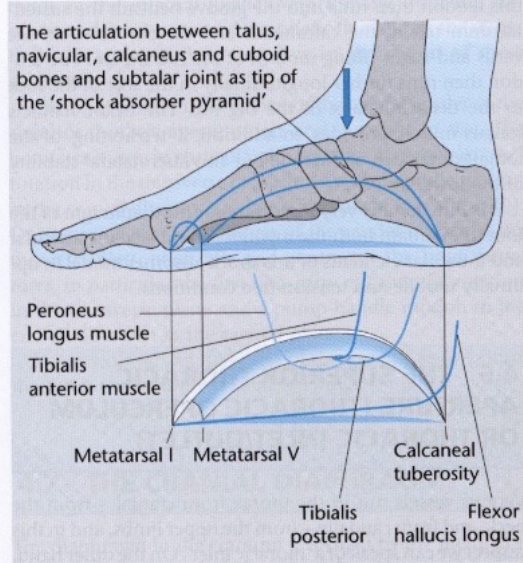

Fig. 4-46 Structure of the diaphragm of the foot and the 'shock absorber pyramid' as a tensegrity structure.

(Meert 2012)

Schokdemping

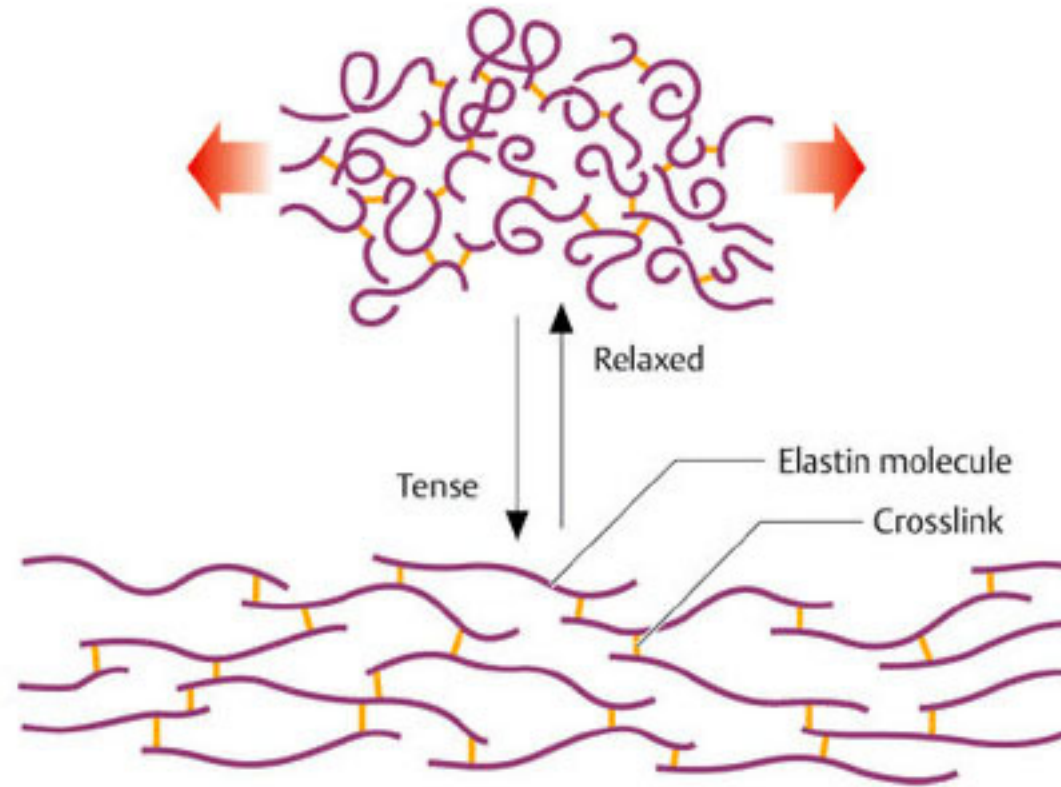
Energy storage

Veerkracht!

Cross-links

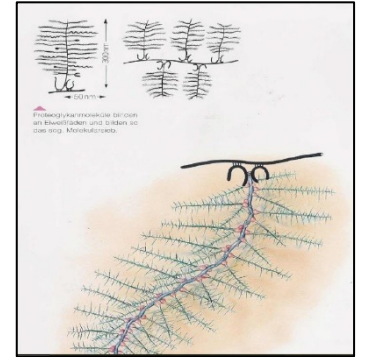
Grondsubstantie (= interstitiële vloeistof)

Hyaluron

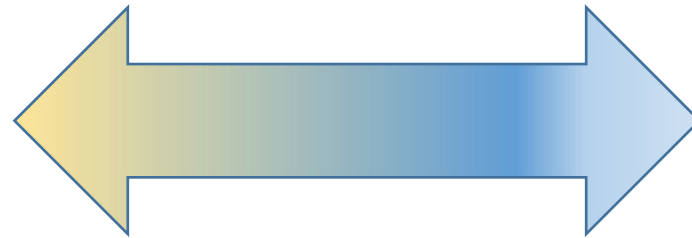

Water

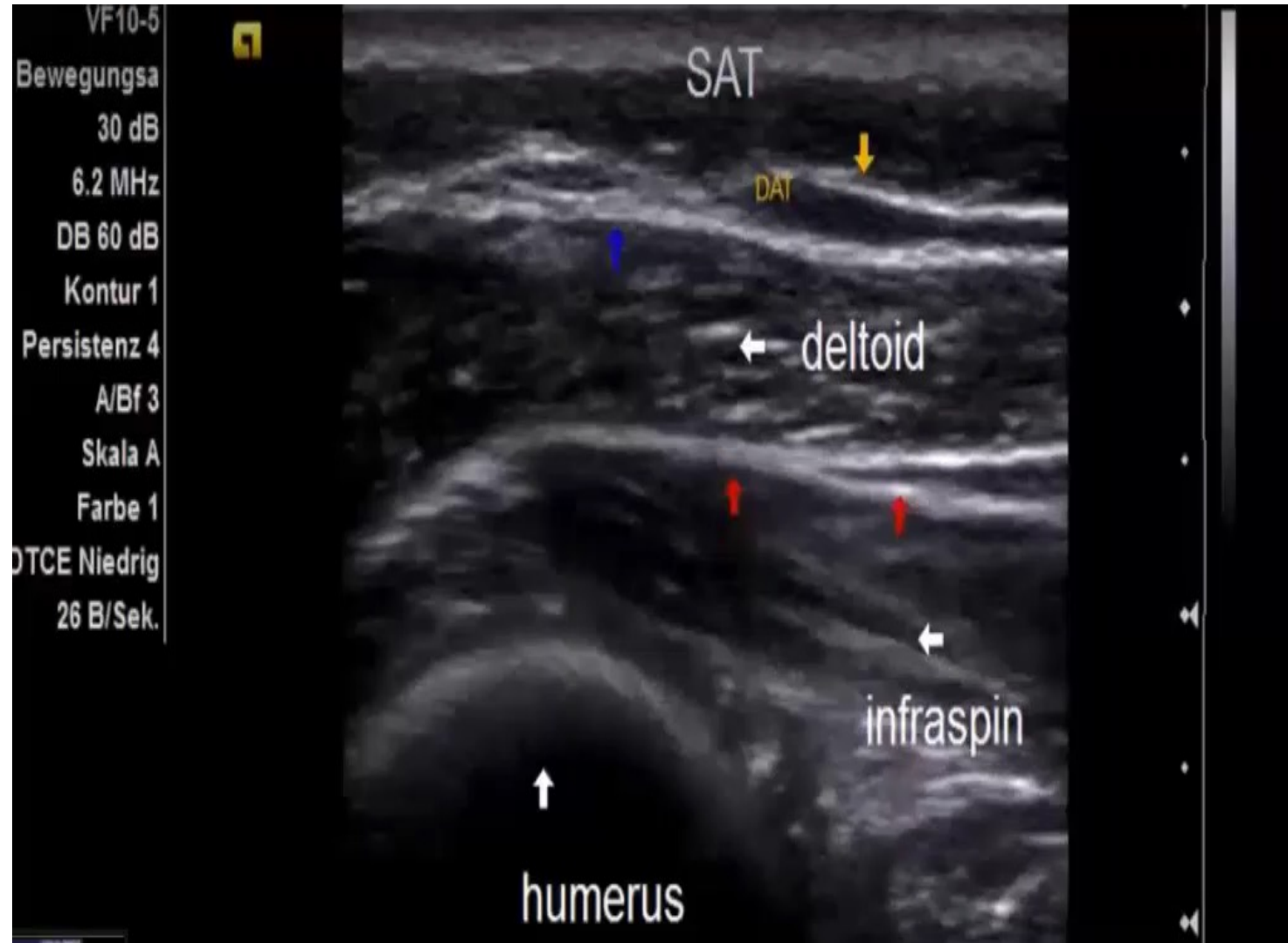

Stroperigheid

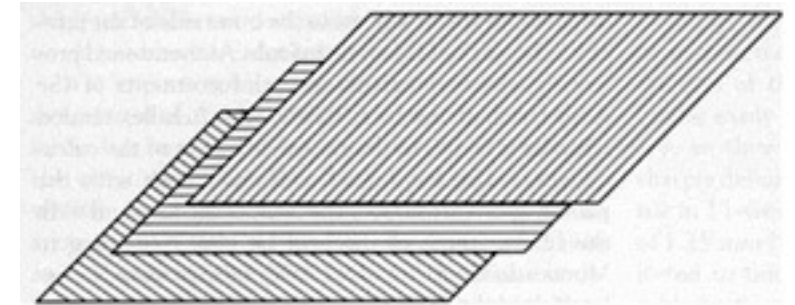
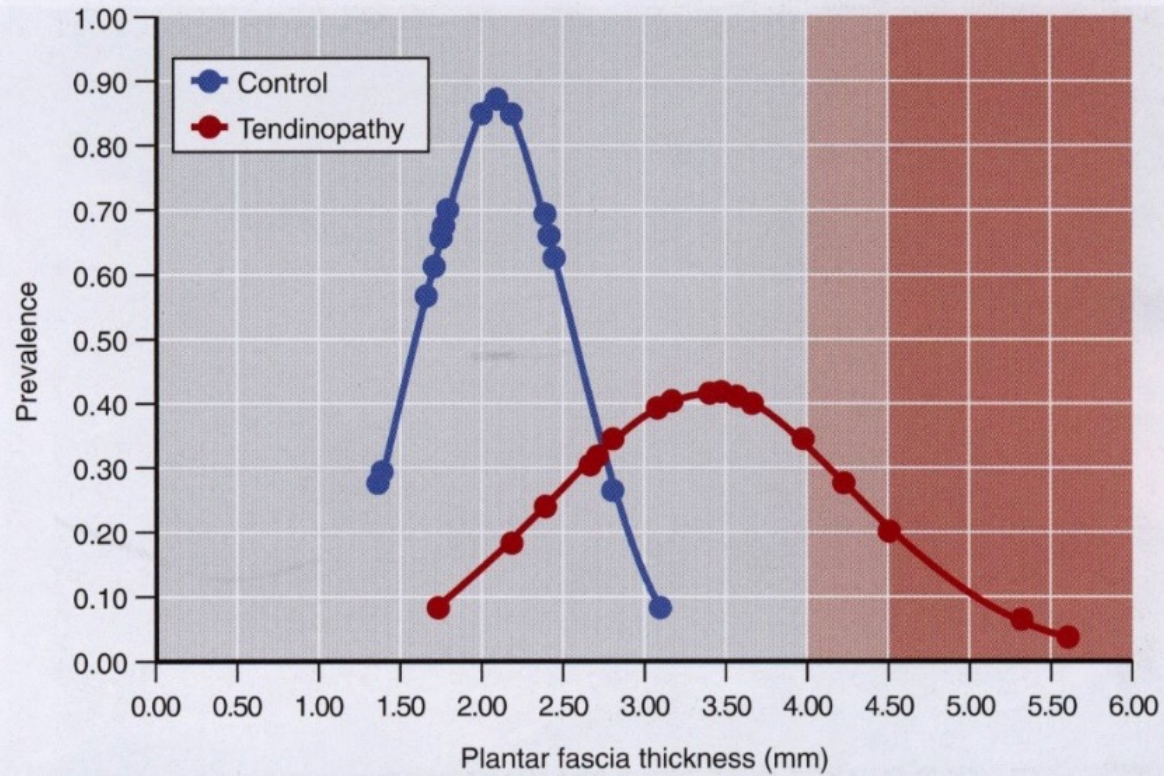

Friction free movement

Hielspoor / fasciopathie plantaris

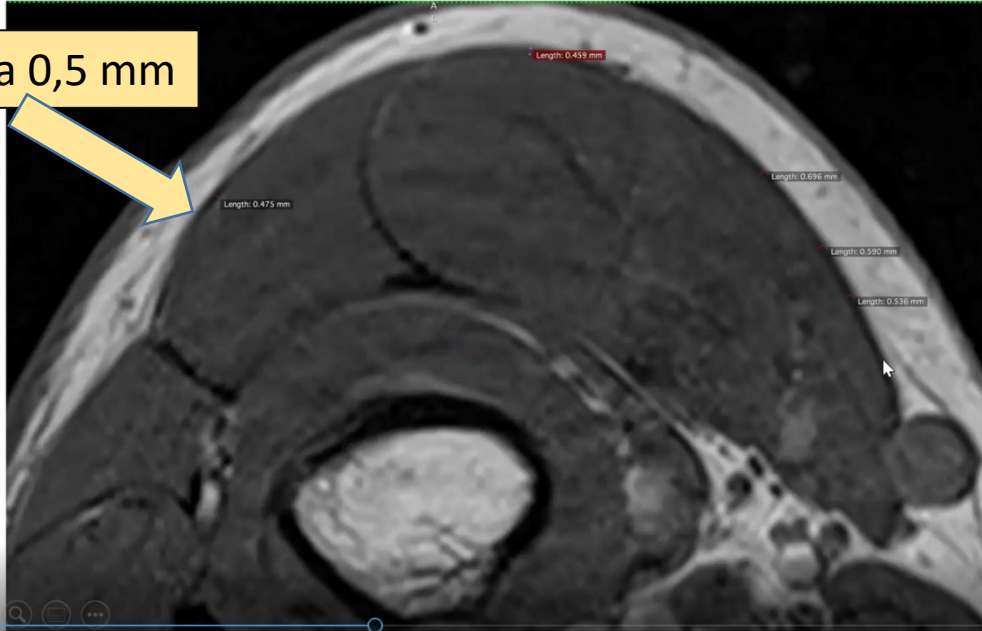
Evaluation of plantar fascia thickness between people with Achilles tendinopathy and a control group

Tenniselleboog

Thickness of Antebrachial Fascia (left)

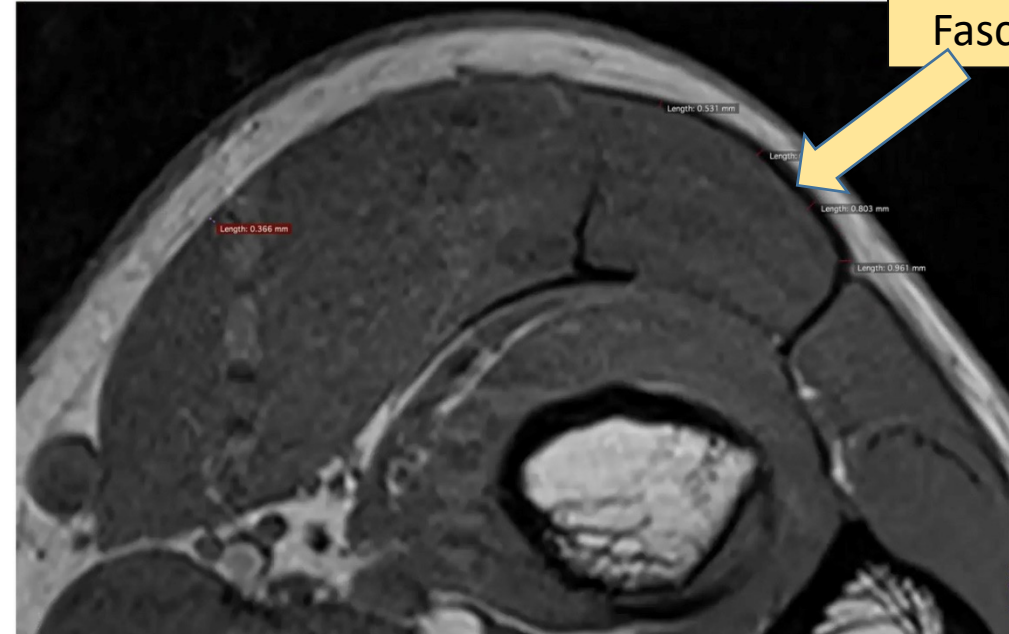
Fascia 0,5 mm

Goede zijde

Thickness of Antebrachial Fascia (right)

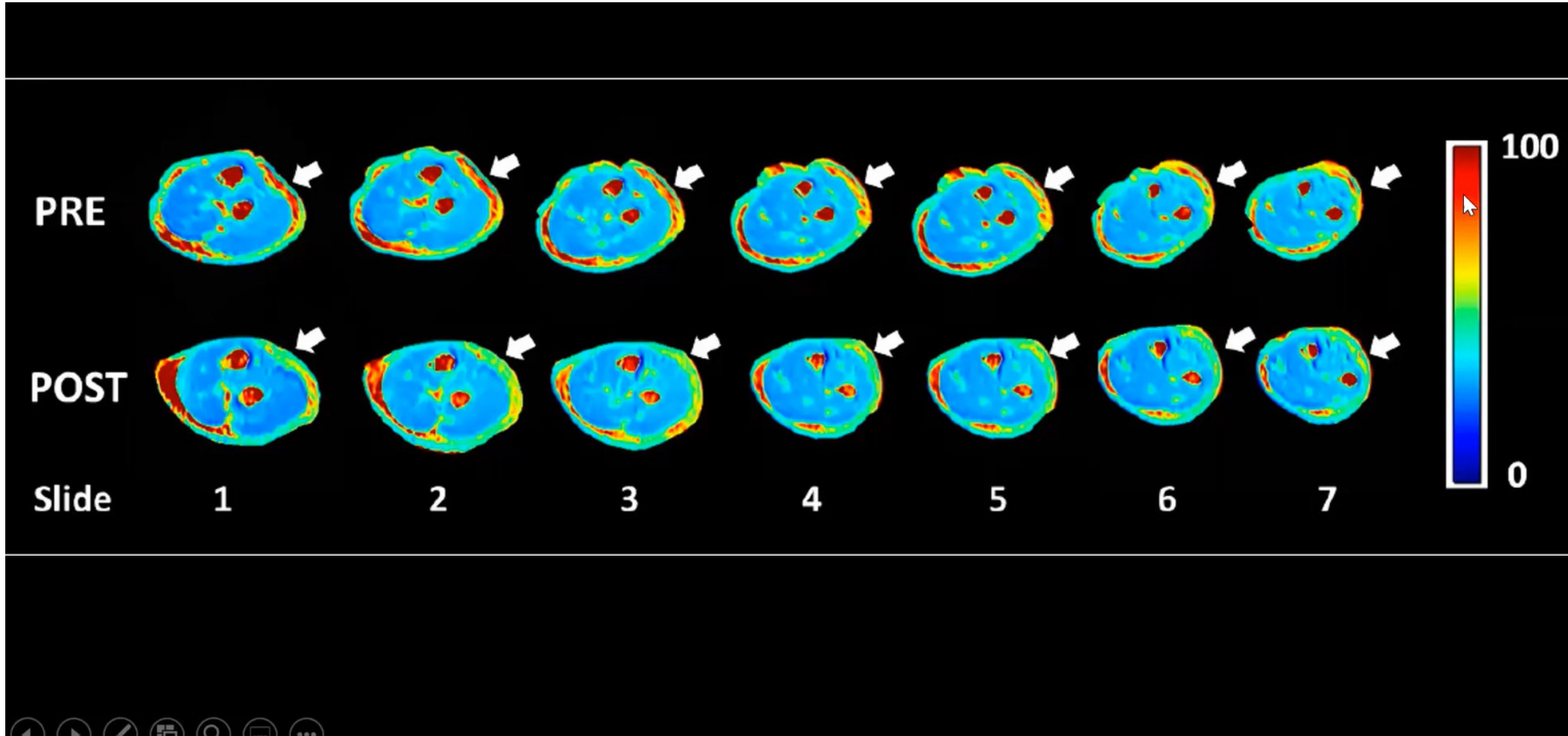
Fascia 1 mm

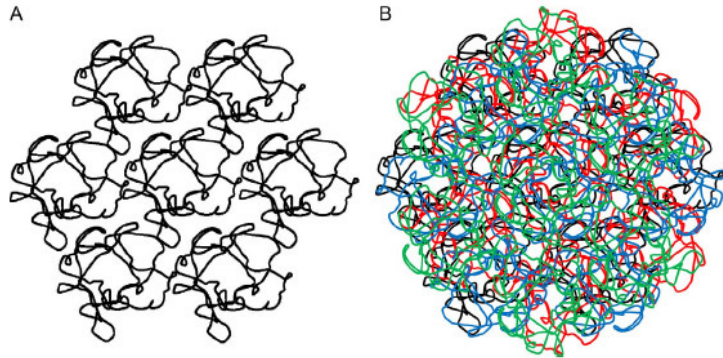
Aangedane zijde

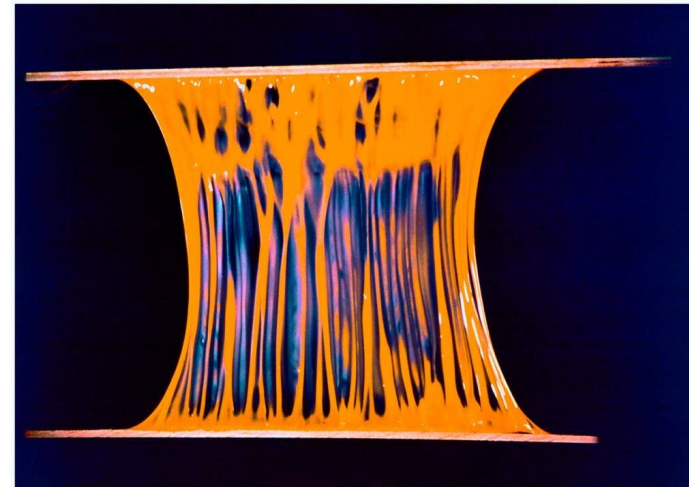
Verdikking fascia veroorzaakt door grondsubstantie

Op hyaluron

(Cowman 2017)

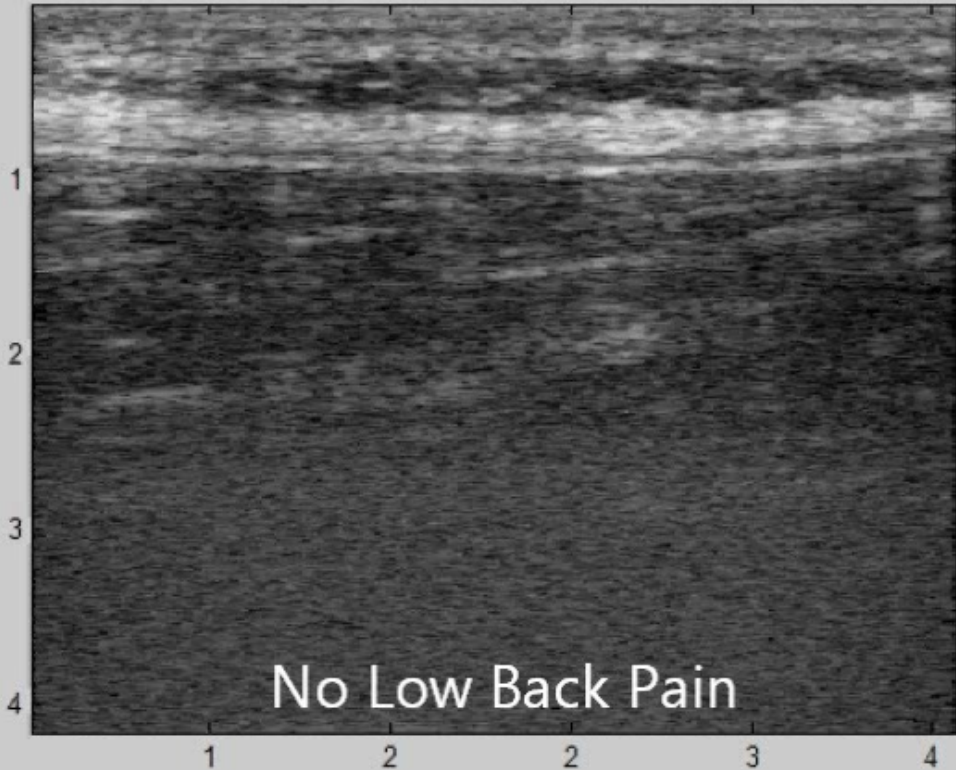

Densificatie

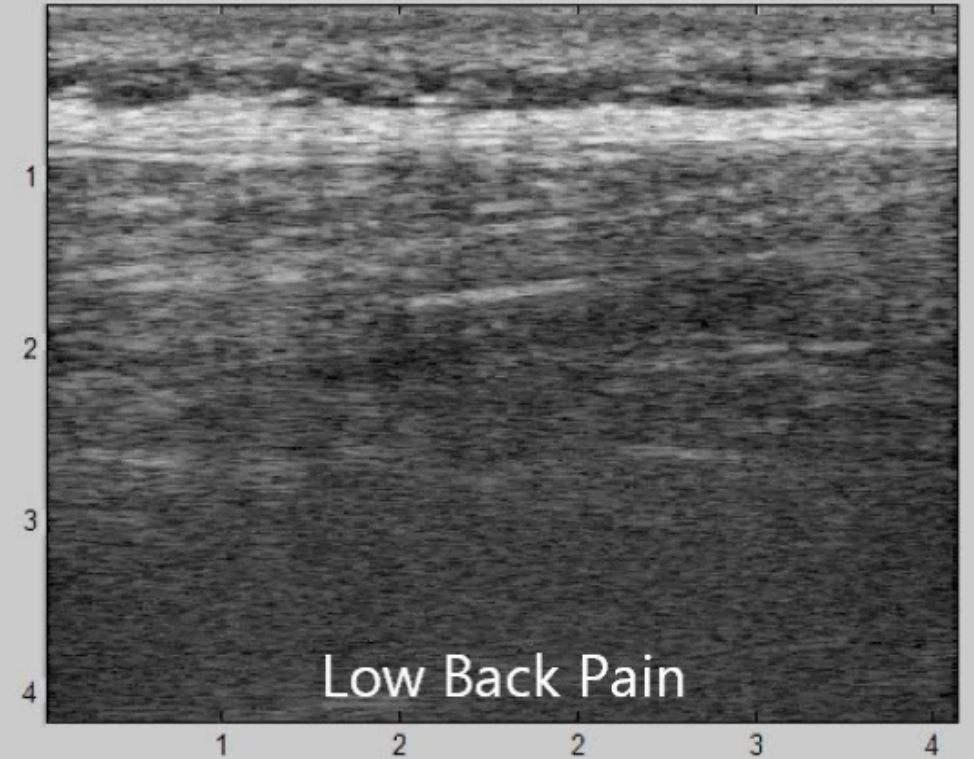
Verzuring door:

- Overbelasting
- Ontsteking
- Ischaemie

Frame 19

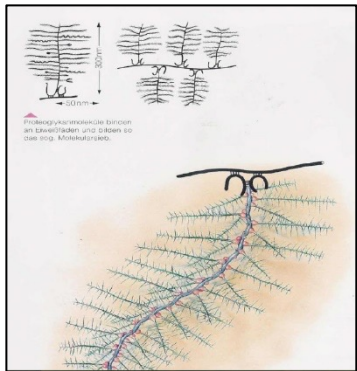

Frame 60

Hyaluron configuratie

gefragmenteerd	normaal	samengeklonterd
Acute ontsteking		Lage pH / immobiliteit
Hydrofiel Inflammatoir algesic	Ontstekingsremmend Pijndempend Celbeschermend Pro-homeostase	Hydrofoob Stroperig Remming lymfe Remming beweging
gevaar	integriteit	Myofasciale pijn Functie verlies

Hyaluron

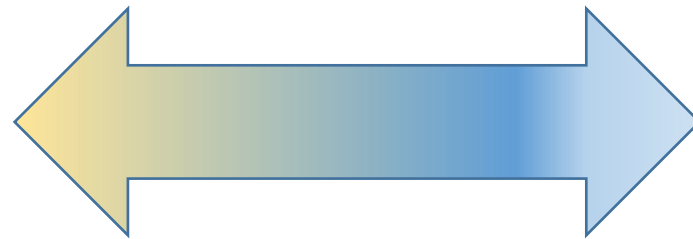

Pijn in de ochtend...

beweging
warmte
vibratie

immobiliteit
kou
verzuring

Uiteindelijk fibrose

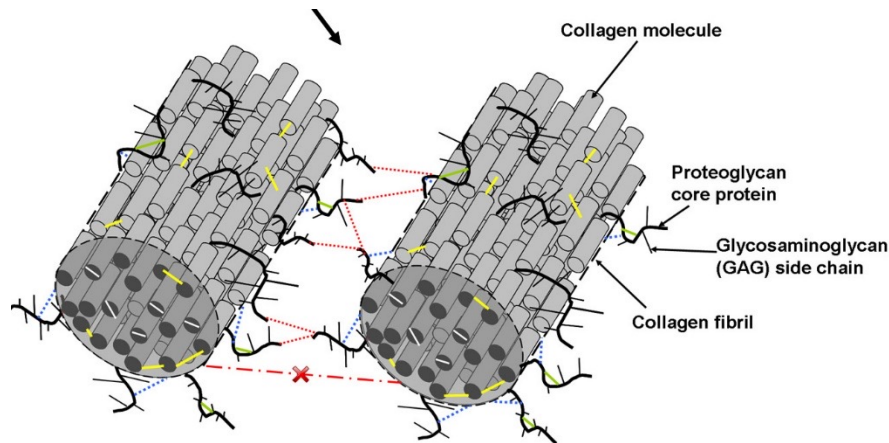

De oorzaak van het functieverlies

Loss of Elasticity

Loss of elasticity

Crosslinks:

- Enzymatisch (LOX): Sterk
  - AGE's: Stijf
- (shear stiffness, bending stiffness)

New Evolutionary Dynamic: Dysevolution

Body adapted for past environments

Culturally modify environment

Mismatch disease

Treat symptoms

Vicious circle

Therapie

Pijn

nociceptie

sensitisatie

Nociceptie

verzuring

belasting

Therapie =

verzuring

belasting

sensitisatie

Sensitisatie verminderen

- Pijneducatie
- Ontspanning
- Mindfulness / Meditatie
- CGT /ACT
- Darmfunctie herstellen
- Psychotherapie
- Nocisensoriek uitschakelen

Therapie: verzuring verminderen ('liquify the fascia')

Roman 2013:

Warmte

Verschuivingen

Vibratie

Motion
is
Lotion!

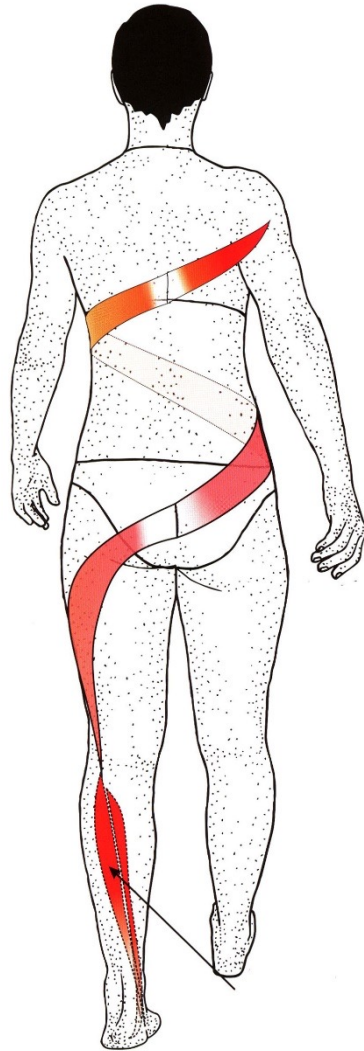
ESWT

EPTE

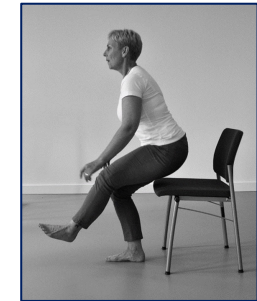
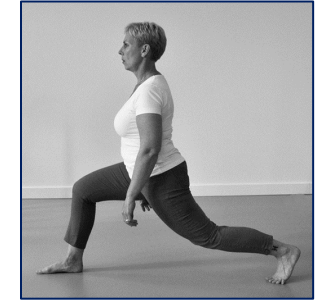
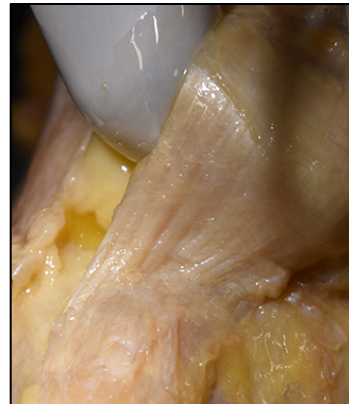

Schokdemping – hele keten

(Stecco C 2015)

Extensie keten

Fascia Functie Onderzoek

Belasting ↑

Walking on toes

Barefoot exercises:

- Increase proprioceptive input

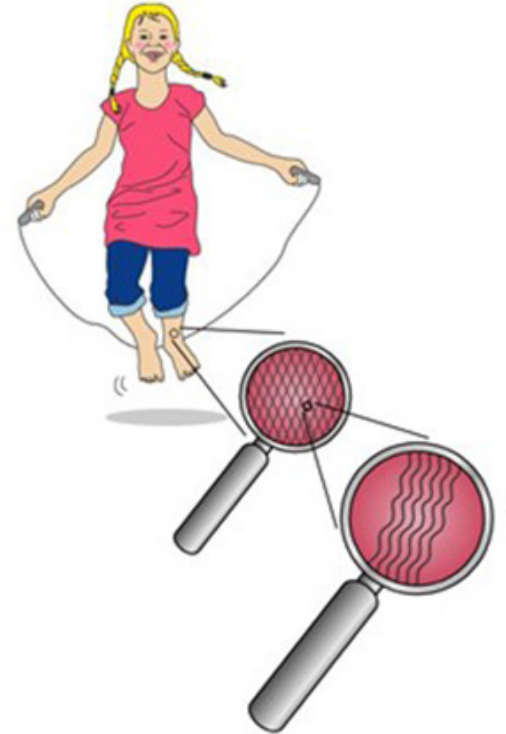
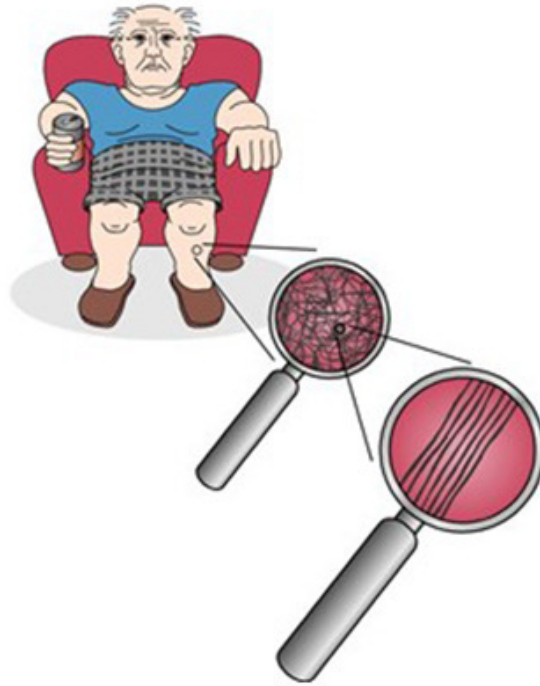
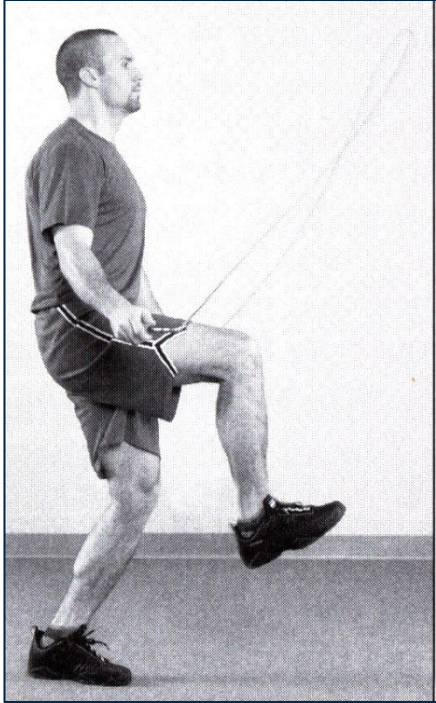
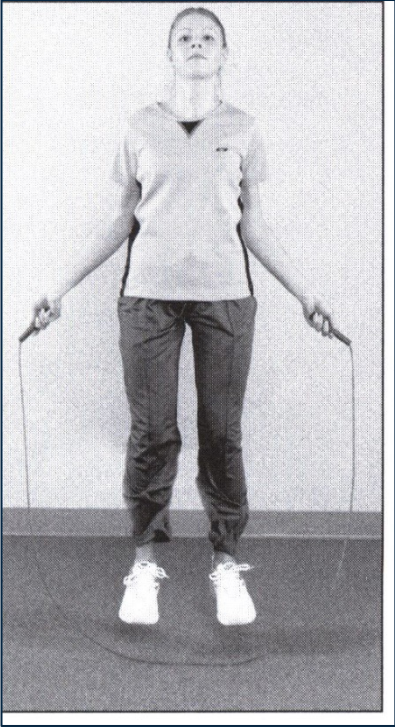

Barefoot shoes

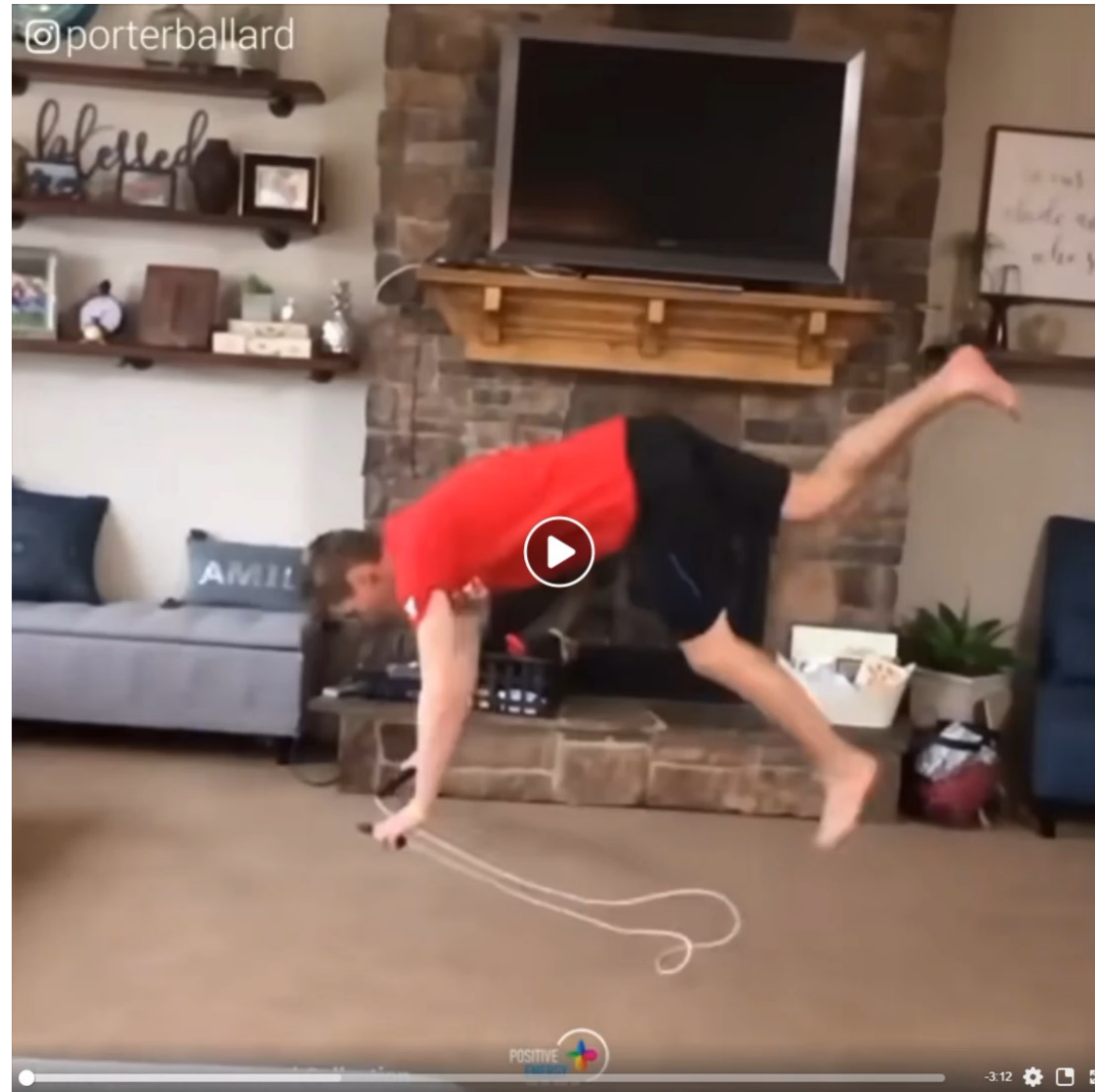

Belasting ↑

Voor nog wat inspiratie

Fasciatherapie bij fasciose

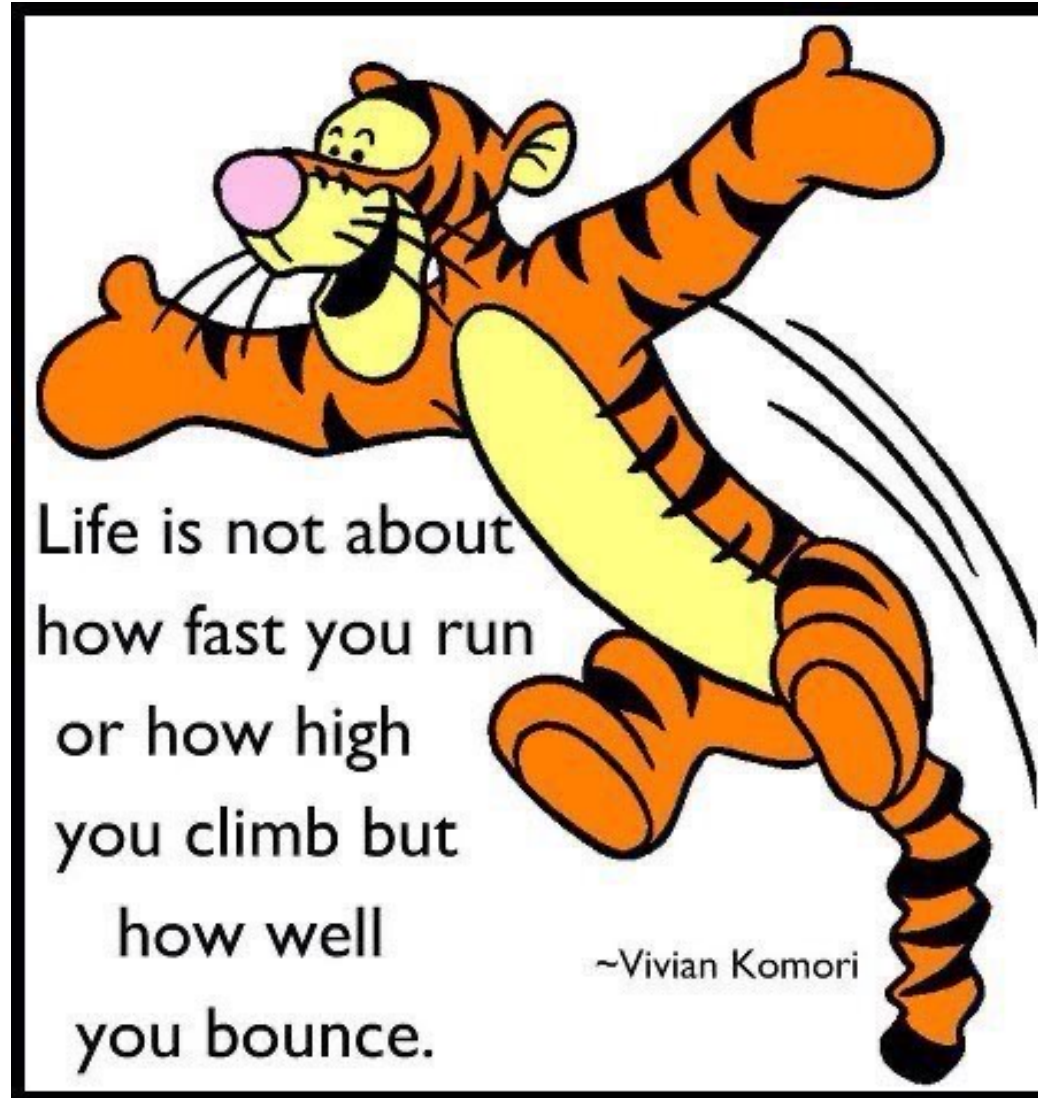
Bekijk hele keten

Liquify

Load

Tot slot

Vrouw 38 jaar

Ik heb reeds 2 jaar last van hielspoor en ondanks vele therapieën kom ik er maar niet vanaf.

De nachtspalk, rekken, koelen en oefeningen op de traptree halen weinig uit. Injectie geen effect

Het is wel verbeterd met shockwave (7x) en EPTE (6x), aangepast schoeisel en zooltje.

2 weken geleden heb ik er onder echo geleiding een cortico injectie in laten zetten. Dit heeft tot nu toe geen verbetering gegeven.

Ik heb nog 30-40% restklachten ten opzichte van augustus 2022. Toen liep ik met stok.

Central Sensitivity Inventory: 27/100

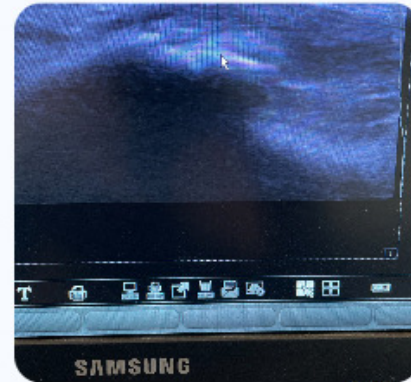

Hallux Limitus bdz

Links

Rechts

Verdikte fascia plantaris:

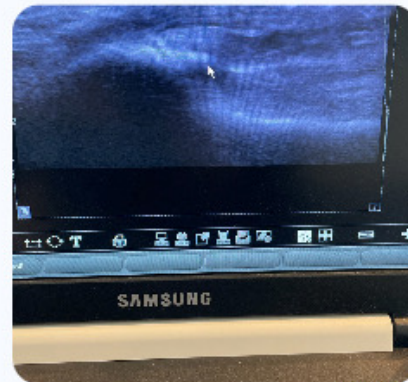

08:19

08:21

Hielspoor:

08:20

08:22

Eerste behandeling

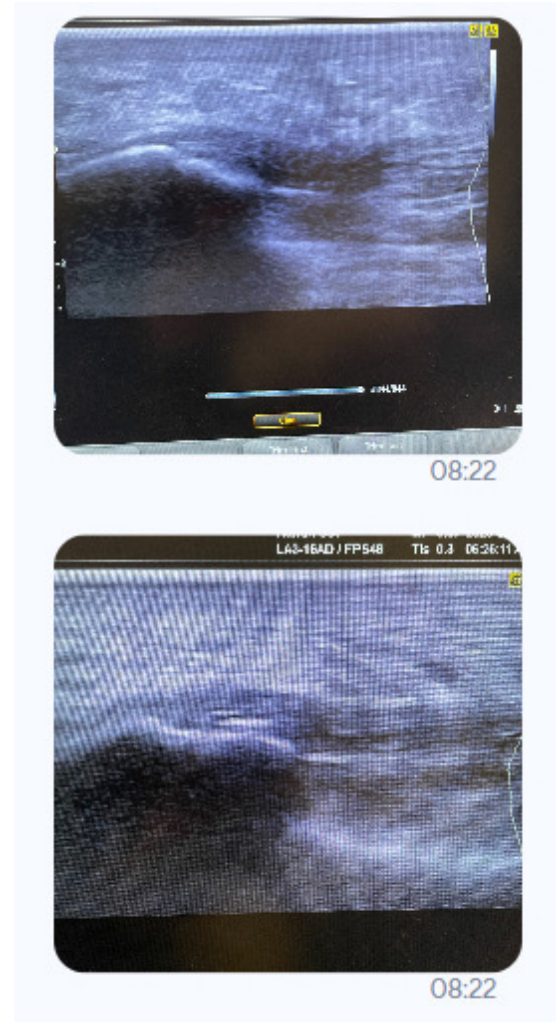

5^e behandeling

Fascia plantaris duidelijk dunner:

Calcificatie door injectie?

Resultaat 5 behandelingen

Nog extra 50% pijnvermindering

Kan weer volledig werken

Week Frankrijk zeer veel gelopen op glibberig bietenveld met hellingen:
ging goed

Meeste last nog met lang staan

Springen is beperkt door problemen met grote tenen

Onderwerp